

ha a magyarságnak a függetlenségéről, szentföldünk megvédéséről van szó, akkor igenis akarjuk a háborút.

— Tízmillió magyar együtt vesz részt majd a küzdelemben. Nem tagadhatjuk le: századunk a küzdelem százada, de vár ráuk még sokmilliófőnyi magyar testvér, akikért igazán érdemes küzdeni. Gramantik Margit beszéde végén fogadalmat olvasott föl.

— Kész vagyok Hazám fönmaradásáért —

Minden ellenkező nézőponttal szemben

mégis forog a dorozsmai szélmalom

Véletlen találkozás Faragó bácsival, tíz gyermek és egy szélmalom megelégedett gazdájával

(A Délmagyarország munkatársától) Napfényes, csaloga, tavaszi hangulatot idéző reggel robogtunk ki Dorozsmára. Ilyen üde, szikrázó reggelen szinte gyermekké válik az ember és hajlandó mesepillangókat kergetni a tavaszias napfényben... Ilyen mesepillangóként röppent föl előttünk a hír, hogy lengyel menekültek érkeztek Dorozsmára, a szélmalomok hazájába... Persze, hamarosan bebizonyosodott, hogy a csaloga hír csak legenda volt, hol Árpádszálláson, hol Kistemplomtanyán láttak lengyel menekülteket, illetve senki nem látta, csak hallott valamit róla. Hát így születnek a legendák kérem, ilyen ragyogó koraórszi reggelen...

Kiskundorozsma egyébként nagyon rendezett, meglepően tiszta község, főutcája nemcsak hogy kövezett, de parkirozott, ami valóban szép dolog. Az egyik legenda valótlanúságáról körtelefonálások és egyéb beható puhatolozások után meggyőződünk, most a másik kinyomozására adtuk fejünket.

A nóta ugyanis azt állítja, hogy »Nem forog a dorozsmai szélmalom! Nos, ha már kirándulást tettünk a szélmalomok hazájába, legalább bizonyosodjunk meg arról, hogy forog-e, vagy nem forog?...

Szélmalomot persze egyelőre nem láttunk, hát megkérdeztük egy békés bácsikától:

— Merre láthatunk szélmalomot?

A »derezsmai« polgár csodálkozva nézett ránk, mint aki nem érti, hogy is érdeklődhetik valaki ilyen prózai malom-ügyek iránt, de azért illetődően válaszolt:

— Három is van kérem Derezmán, de csak az öreg Faragóé örül...

Kis letérés után, rövid mellékutcai barangolással — a szó valódi értelmében — dülöre jutottunk. A napfény vidám táncot lejtett a zöldelő, néhol kissé rozsdásba hajló növényzetten és sárgára tapasztott kerek »bástyafalává«, nagy, fűzadó vitorláival csakhamar előttünk állott a szélmalom.

Es mégis forog...

Nem szégyeljük bevallani, hogy szerény kis életünkben mindeddig nem láttunk szélmalomot, csupán képen, esetleg hollandi tárgy filmekben. Ugyanis még soha nem voltunk Hollandiában, sőt Dorozsmán sem. Az első, amit kétségtelenül megállapítottunk az volt, hogy... mégis forog, Igenis, a nóta-híreszteléssel ellentétben vígan forogtak a szélmalom fehér szárnyai, mint vidám vikend-csónak vitorlái duzzadtak és szálltostak a szélben.

A szélmalom tövében meglapuló kis házról edénycsörömpölés zaja hallatszott. Derűs adjistennel beköszöntünk, amire nagybajúszi, idősebb bácsi lépett ki az ajtón. Hamarosan kiderült, hogy ő a szélmalom gazdája. Faragó György a neve és 56 éve foglalatostokodik a szélmalom körül. Negyven éve múlt, hogy megvette a Czékus-családtól s azóta a szélmalom ad kenyeret neki és népes családjának.

Faragó Györgynek tíz gyermeke van, neme-

hangzott a fogadalom —, magyar nemzetem életéért minden munkára és minden áldozatra. Fogadom, hogy családomb magyarságát, magyarság anyanyelvünket minden örömmel megvédem és megtartom. Fogadom, hogy nemzeti kötelességemet békében és háborúban az élet minden körülményei közt hiven teljesítem. Ugy legyen.

A fogadalom után az ünnepség Kosztolányi Gyuláné buzdító szavaival ért véget,

lyik már fölött, megházasodott, másik katoná, de néhány apróság még most is ott tanyáz a jó öreg szélmalom körül és ma is nyolcan élnek abból, amit a malom hoz a konyhára. Egy kis föld is tartozik a malomhoz, az is hoz valamit s így csak megélnék a Jóisten tenyerén.

— Hát üzlet ma még a szélmalom? — kérdeztük a gazdát, Gondolkozás nélkül válaszolt:

— Jó dolog ez kérem, csak érteni kell hozzá!

Valóban takaros jószág az ilyen szélmalom, amelyek dolgozik is. Mert más kettő is található Dorozsmán, a Jeney Istváné és Simon Ferencé — amint a malomtulajdonos mondja —, csak hogy azok nem örülnek már. A többi meg, amiről híres-neves lett hajdanában Dorozsma, összedült, elpusztult a nagy árvíz alkalmával. Ma már csak három áll s a három közül egy működik a szélmalomok hazájában...

Faragó György bevezet bennünket, messziről jött idegeneket a szélmalom belsejébe. Ide is behallik a vitorlák egyforma zakatolása s egy nagy tartályba halk zuhogással hull a megörölt takarmányliszt. A szélmalom ezidőszerint csak takarmánylisztet őröl, de valamikor, jobb időkben, amikor nem volt olyan nagy a gőzmalomok versenye, búzát is őröltek.

— A világháború előtt ment legjobban a malom — mondja Faragó bácsi elgondolkozva.

Ez egyébként a szél erejétől függ, nos meg attól, hogy mennyi munka akad. Munka elég akad, sőt néha Faragó bácsi egyedül nem is bírja, ami pém csoda, hiszen több, mint félévszázad pergett le az idő nagy malmán azóta, amióta fiatal molnársegéd volt... A fia segít ilyenkor, az, aki most katonáskodik. A három nagyobb fia már megnősült, rájuk nem számíthat, hát elvégzi addig a munkát egymaga, amíg a fia letölti katonaiéjét.

Idegenforgalom, óh!

A malom kívül-belül ragyog a tisztaságtól. Belül fehérre meszelt minden kis zuga s a deszkaalkotmányok ragyogó tisztára súrolva. Meredek csigalépcsőn kapaszkodtunk föl a malomkőhöz s

Fájdalommal tudatjuk, hogy drága Apánk, rajongásig szeretett Nagyapa,

SANDBERG HENRIK

másfélévi özvegység után követte imádott Édesanyúkat.

Temetése kedden, folyó hó 24-én délután 3 órakor a zsidó temető cinterméből.

Külön villamos fél 3-kor indul a Dugonics-térről.

megcsodáltuk illőképpen a szél, meg a vitorlák nagy erejét, amely olyan hatalmas követ megmozgat. Aztán búcsút mondtunk a derék molnárnak, meg a szélmalomnak. Elmenőben még megkérdeztük, hogy idegenforgalom akad-e? Az öreg először nem érti, mit akarunk, aztán bajusza alatt mosolyogva bólint rá:

— Akad. Aki idegöny csak erre mögfordul, mögözőgeti a malmot. A nyáron volt itt még egy hollandus is. Nem akarta elhinni, hogy nem az ő hazájából hozattuk...

A szél néhány percre elült s a vitorlák leálltak. Ha megfordul a szél iránya, praktikus forgatószerkezettel megfordítják a malom egész tehetőzetét a vitorlakkal együtt. Hát nekem ne mondja azt senki, hogy ez nem modern, nem mai találmány. Hiszen arra fordul mindig, amerről fúj a szél...

(cs. p.)

Minden csemege-, fűszer- és sajtüzletben a valódi **STAUFFER** 1/2 kg-os blocksajt kapható, ára **60 fillér**

Ma kezdődik az országos légvédelmi gyakorlat

(A Délmagyarország munkatársától) Ismeretes, hogy a honvédelmi miniszter október 24. és 27-ike között az ország egész területére légvédelmi és légtalpi gyakorlatok tartását rendelte el. A gyakorlatot nagyszabású előkészületek előzték meg; vasárnap megtartották az országos légvédelmi napot, amelynek során ismertették a nyilvánossággal a rendelkezéseket és a követendő intézkedéseket.

Szegeden vasárnap számos fölvilágosító előadást tartottak a különböző kultúrházakban, egyesületekben, az összes mozikban és mindazonokon a helyeken, ahol nagyobb tömegekben jelent meg a nyilvánosság. A fölvilágosító előadásokat általános érdeklődés kísérte és már most az elrendelendő készütség előtt meg lehet állapítani, hogy hiánytalan sikerrel végződtek. A közönség fölvilágosítva várja a gyakorlat elrendelését.

A gyakorlat részleteiről hivatalos hirdmények tájékoztatták a nyilvánosságot, közölték azt is, hogy kedden reggel fogják első ízben közölni, hogy az ország melyik területén mikor tartják meg a készütséget, illetve mikor rendelik el a riadókat. A gyakorlat természetéből folyik, hogy előre nem lehet tudni, mikor kerül sor Szegeden a készütség kihirdetésére. Mindenesetre kedd és péntek közötti időben Szegeden is 48 óráig tart a készütség, amelynek során nappali és éjszakai riasztást, valamint gyakorlatot fognak elrendelni. A 48 órás készütség ideje alatt több alkalommal sor kerül a szirénák megszólaltatására, hogy kipróbálják a nappali és éjszakai riasztás eredményét. Az első közlést kedden hozzák nyilvánosságra és így kedden, vagy szerdán tudja meg Szeged nyilvánossága, hogy a városban a négynapos határidő alatt mikor rendelik el a minden részletre kiterjedő légvédelmi gyakorlatot.

AZ OLVASÓ ROVATA

A magántisztviselők érdekképviselete

Igentisztelt Főszerkesztő Ur! Beccses lapjuk október 21-iki számában föl hívás jelent meg. Egy nemrég alakult egyesület azt hirdeti, hogy Szegeden a magántisztviselőknek az egyetlen érdekképviselete. Ezzel szemben a tényállás az, hogy a Magyarországi Magántisztviselők Szövetségének, amely sok évtized óta áll fenn s az ország legtöbb nagyvárosában helyi csoportja van, szegedi csoportja több, mint 20 éve működik és képviseli a szegedi magántisztviselők érdekeit, illetékes helyeken, nyilvánosan, sajtóban, OTI-nál, MABInál, a kamaránál, stb. Tisztelettel:

a Magyarországi Magántisztviselők Szövetsége szegedi csoportja (Kelemen-u. 11.)

Olcsóbb a fej-láb
Pick-szalámigyár

Felsőtiszapart 12. Tisza Lajos-körút 83.

elárusító üzleteiben

friss sertéshaj	60 fillér kg-ként
zsirszalonna-szeccetek	165 pengő kg-ként
préselt tepertő	140 pengő kg-ként
	40 fillér kg-ként